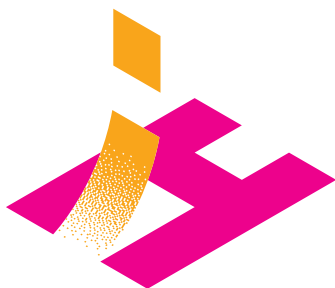

STRATEGIA

2018 – 2022

IRTI HUUMEISTA RY

Sisällys

1. JOHDANTO.....	3
2. TAUSTA JA TARVE.....	4
STRATEGIAKUVA.....	6
3. VISIO.....	8
4. PERUSTEHTÄVÄ.....	8
5. TOIMINTA-AJATUS	8
6. ARVOT	9
7. KOHDERYHMÄT	10
8. TOIPUMISORIENTOITUNUT AJATTELU	10
9. MENESTYSTEKIJÄMME	11

1. JOHDANTO

Strategiaprosessimme käynnistyi vuoden 2017 alussa. Tavoitteenamme oli määritellä Irti Huumeista ry:n toimintaa ja tulevaisuuden yhdistystoiminnan suuntaviivat. Strategiaprosessiin ovat osallistuneet Irti Huumeista ry:n henkilöstö, hallitus ja vapaaehtoiset. Henkilöstö on käynyt strategiatyöpajoja Aalto yliopiston Ville Luukkasen johdolla. Strategiaistuntojen pohjalta linjaukset on koottu.

Sosiaali- ja terveyssektorin organisaatiouudistusten myötä tärkeäksi nousee sekä käyttäjien että läheisten edunvalvonta. Päädyimme määrittämään perustehtäväksi huumeettoman Ihmisarvoisen elämän edistämisen. Tulevaisuudessa Irti Huumeista ry on kansalaistoiminnan näkökulma, joka pyrkii nostamaan esille ihmisten erilaisia tarinoita ja näkemyksiä huumeista sekä edistämään ihmisarvoista elämää asiakaskohtaamisissa sekä yhteiskuntavaikuttamisessa. Vaikuttamis- ja edunvalvontatyötä vahvistamme tuoden Ihmisarvoista elämää! -sloganin rinnalle ”Meillä on huumeongelma”-sloganin.

Päätavoitteet ovat vapaaehtoistoiminnan ja ammatillisen työn kehittämisessä sekä järjestöllisen tilan vahvistamisessa. Irti Huumeista ry:n toiminnan volyymin kasvamiseen vastaamaan kysyntää varaudutaan. Yhteiskuntavaikuttaminen ja asiakastyö pidetään erillään avustusrakenteen mukaisesti. Toimintaprosessit ovat muutoksessa ja tähän muutokseen yhdistys vastaa toipumisorientoituneella valtakunnallisella asiakastyöllä. Irti Huumeista ry on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton järjestö. Irti Huumeista ry:llä on yhteydet kaikkiin poliittisiin puolueisiin ja yhteiskuntavaikuttamistyössä ja edunvalvontatyössä käytetään sekä kokemusperäistä että tutkimustietoa.

40-vuotias Irti Huumeista ry on uudistunut, ajassa elävä ja ammatillisesti vahva järjestö, jossa on hyvä toimia ja edistää ihmisarvoista huumeetonta elämää.

2. TAUSTA JA TARVE

Irti Huumeista ry:n toiminta käynnistyi vuonna 1984 huumeiden käyttäjien vanhempien toimesta. Yhdistys tuntee historiansa sekä arvioi toimintaa suhteessa menneeseen ja tulevaan. Yhdistyksen toiminnassa vapaaehtois- ja vertaistuen rooli on ollut voimakasta ja tulee olemaan sitä jatkossa. Huumeongelma on muuttunut toiminta-aikanamme. Huumeiden käyttö on lisääntynyt ja arkipäiväistynyt. Vapaaehtoistyön rinnalle on kehittynyt vahva ammatillinen toiminta, joka tukee vapaaehtoistyötä.

Huumeongelma ja siihen liittyvät ilmiöt ovat kansainvälisiä sekä kansallisia. Irti Huumeista ry on verkostoitunut kansainvälisesti, mutta toiminnan painopiste on kansallisessa toiminnassa. Huumeet ovat yksi järjestäytyneen rikollisuuden muodoista. Huumemaailmassa tapahtuu ihmisoikeusloukkauksia, jotka saattavat ajoittain kohdistua huumeiden käyttäjiin ja heidän läheisiinsä. Ihmisoikeuksiin kuuluvat esimerkiksi asuminen, työ ja terveydenhoito eivät aina toteudu asiakaskunnassamme. Tästä syystä toimimme edistäen ihmisarvoista elämää.

Suomen perustuslain mukaan päihdeongelma ei ole henkilökohtainen ongelma ja lainsäädäntö velvoittaa kunnat, maakunnat ja työvoimatoimistot järjestämään asiakkaille sopivan palvelukokonaisuuden, on kyseessä huumeiden käyttäjä tai hänen läheisensä. Suomen perustuslain (73/1999) 19§:n mukaan jokaisella on oikeus sosiaaliturvaan:

“Jokaisella, joka ei kykene hankkimaan ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa, on oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon.”

Päihdehuoltolain (41/1986) 7 § kautta voidaan tulkita perustuslain jo tiukka määritelmä subjektiiviseksi oikeudeksi silloin, kun huumeidenkäyttäjä tai hänen läheisensä kokee palvelulle olevan tarvetta:

“Päihdehuollon palveluja tulee antaa henkilölle, jolla on päihteiden käyttöön liittyviä ongelmia, sekä hänen perheelleen ja muille läheisilleen. Palveluja on annettava henkilön, hänen perheensä ja muiden läheistensä avun, tuen ja hoidon tarpeen perusteella.”

Irti Huumeista ry:n sääntöjen 2 §:ssä määritellään yhdistyksen tarkoitus ja toiminta poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomana valtakunnallisena ja alueellisesti toimivana järjestönä. Järjestö ehkäisee huumeiden käyttöä, tukee läheisiä ja käyttäjiä käytön lopettamiseksi sekä vaikuttaa huumetyön kehittämiseen maassamme. Yhdistys kustantaa, julkaisee, kääntää ja levittää alaa käsittelevää kirjallisuutta ja muuta materiaalia, järjestää koulutus-, tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia, auttaa huumeiden käyttäjiä ja heidän läheisiään ja osallistuu huumeekysymyksiä käsittelevään yhteiskunnalliseen keskusteluun.

PERUSTA

- Huumeettoman ihmisarvoisen elämän edistäminen
- Käyttäjien ja läheisten edunvalvonta
- Ihmisten tarinat ja näkökulmat

ARVOT

- Ihmisarvo ja osallisuus
- Rohkeus ja vastuullisuus
- Oikeudenmukaisuus ja aitous

TAVOIT

- Ajassa elävä
- Ammatillisesti vahva
- Ihmisarvoisen elämän ja toipumisen edistäminen
- Kansainvälisesti verkostoitunut
- Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen

STRATEGIA

2018 – 2022

VISIO

- Huumeettoman ihmisarvoisen elämän edistäminen asiakkaiden, vapaaehtoisten, vertaisten, ammattilaisten ja muiden kanssa
- Tehokas, näkyvä ja ammatillisesti vahva järjestö
- Vapaaehtoistoiminnan ja -osallisuuden hyödyntäminen sekä edistäminen
- Vahva imago auttajana, edunvalvojana ja vaikuttajana
- Monipuolinen, matalan kynnyksen toiminta ja palvelut

TTEET

#IHMISARVOISTAELÄMÄÄ!

3. VISIO

Irti Huumeista edistää huumeetonta ihmisarvoista elämää yhdessä asiakkaiden, vapaaehtoisten, vertaisten, ammattilaisten ja muiden ihmisten kanssa.

4. PERUSTEHTÄVÄ

Irti Huumeista perustehtävä on edistää ihmisarvoista elämää ilman huumeita. Kaikki yhdistyksen toiminta tukee perustehtävää.

5. TOIMINTA-AJATUS

Toiminta-ajatuksena on tarjota julkista sektoria täydentäviä palveluja matalalla kynnyksellä, maksuttomasti huumeiden käyttäjille ja heidän läheisilleen sekä toimia yhteiskuntavaikuttajana, edunvalvojana ja äänenä yhteiskunnassamme.

6. ARVOT

Yhdistyksen arvot, joihin kaikki yhdistyksemme toiminnassa mukana olevat vapaaehtoiset ja työntekijät sitoutuvat ovat: Oikeudenmukaisuus ja aitous, ihmisarvo ja osallisuus sekä rohkeus ja vastuullisuus.

Oikeudenmukaisuus ja aitous tarkoittavat sitä, että toimimme inhimillisesti ja olemme läsnä. Välitämme hyvinvointia ja pyrimme tarjoamaan ihmisille mahdollisuuksia voimaantua. Toimimme reilusti ja puhumme asioista suoraan ihmistä kunnioittaen. Olemme rehellisiä ja kiinnostuneita yksittäisten ihmisten näkökulmista liittyen huumeisiin ja huumeriippuvuuteen. Kuuntelemme, kuulemme ja vaikutamme hetkessä ja ajassa sekä tuomme ihmisten kokemuksia esiin.

Ihmisarvo ja osallisuus tarkoittavat, että toimintamme perustuu jäsenlähtöisyyteen, osallisuuden vahvistamiseen ja erilaisuuden kunnioitukseen. Huumeongelma on ihmisoikeuskysymys. Jokaiselle ihmiselle annetaan yhdistyksessä arvo. Hänet kohdataan arvostaen ja kunnioittaen. Toimintamme on kaikille avointa. Vapaaehtoisuus ja vertaistuki ovat tärkeimmät voimavaramme. Rohkaisemme osallistumaan järjestötoimintaan.

Rohkeus ja vastuullisuus tarkoittavat, että uskallamme olla luovia ja innovatiivisia sekä toimia huumeriippuvuuden aiheuttamiin ongelmiin ja haasteisiin puuttuen ja elämän laatua edistäen. Tuemme huumeriippuvaisia ja heidän läheisiään olemaan avoimia ja tuomme rohkeasti esiin näkemyksiämme. Vastuullisuus rohkeuden rinnalla tarkoittaa luotettavan ja laadukkaan tuen tarjoamista. Keinona on eettisesti kestävä ja motivoiva vuorovaikutus, joka tukee ihmisen omaa päätöksentekoa hänen sen hetkiset voimavaransa ja elämisen olosuhteensa huomioiden. Vastuullisuus on luottamuksellisuutta tapaamisissa ja ryhmissä sekä lupa tukeutua Irti Huumeista ry:n toimijoihin. Toimimme reilusti.

7. KOHDERYHMÄT

Asiakastyön kohderyhminä ovat huumeriippuvaiset ja heidän läheisensä. Läheisen määrittely on haastavaa ja se tehdään kokemusperäisesti. Läheinen voi olla esimerkiksi äiti, isä, lapsi, sisko, veli, naapuri tai ystävä. Asiakastyössä on eroteltavissa erilaisia kohderyhmiä, joista yksi kasvava ryhmä ovat korvaushoitolaiset ja heidän läheisensä. Erityisen herkkä ryhmä ovat huume kuntoutujien ja huumeriippuvaisten lapset ja isovanhemmat sekä huumeisiin kuolleiden läheiset. Näiden ryhmien tarpeisiin Irti Huumeista ry etsii uusia toimintamalleja.

8. TOIPUMISORIENTOITUNUT AJATTELU

Irti Huumeista ry:n läheis- ja huumetyössä edistetään toipumista. Toipumisorientaatio kuntoutuksen viitekehiksenä edellyttää voimavarakeistä kuntoutusfilosofiaa. Ammattihenkilöstö toimii toipumisorientaation mukaisesti palvelu- ja vuorovaikutusprosesseissa silloin, kun se tukee ja edistää kuntoutujan toiveikkuutta, elämän tarkoituksellisuuden kokemusta ja elämän mielekkyyttä. Koska toipumisprosessi on aina ainutlaatuisen, se edellyttää palveluiden ja interventioiden yksilöllistä suunnittelua, toteutusta ja arviointia kuntoutujan kanssa.

Mielenterveys- ja päihdeongelmat muodostavat kaksoisstigman, mikä johtaa eristäytymiseen, elämän kapeutumiseen ja sosiaalisten merkitysten katoamiseen. Tuloksena on usein seuraavia: yksinäisyys, vieraantuneisuus, voimavarojen köyhtyminen, itsemurhat, eliniän lyheneminen jne. Ihmisarvoisen elämän edistäminen edellyttää Irti Huumeista ry:ssä sekä yksilön että yhteiskunnan tahoilla toipumisorientoitunutta toimintaa. Toipumisorientaatio lähtee rakenteiden ja sisällön kritiikistä. Virallinen järjestelmä ja sen osat estävät usein toipumisprosessin etenemistä: byrokrattiset rajat ja ohjeet, vääränlaiset käytännöt, palveluiden huono laatu, palveluihin pääsyn vaikeudet jne. Toiminnan fokuoituminen suunnataan fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen orientaatioon, joka huomioi inhimillisyyden sekä ihmisen psykologiset, sosiaaliset ja henkisyyden tarpeet sekä arkielämässä vaadittavan tuen.

Vaikeista mielenterveyden häiriöistä ja päihdeongelmista toipuminen on muutosprosessi. Toipuminen on syvästi henkilökohtainen ja ainutlaatuinen asenteiden, arvojen, tunteiden, päämäärien, taitojen ja roolien muutosprosessi. Kun henkilön terveys ja hyvinvointi kohentuvat, hän ohjaa elämäänsä mahdollisimman itsenäisesti ja pyrkii löytämään piileviä resurssejaan ja käyttämään niitä mahdollisimman täysimääräisinä (Pandya & Myrick 2013, Slade, Amering & Oa-des 2008)

Toipumisprosessille on luonteenomaista henkilön vahvuuksien ja voimavarojen, tyydytystä tuovien ja mielekkäiden sosiaalisten roolien etsiminen sekä virallisten ja epävirallisten sosiaalisten tukijärjestelmien mobilisointi (Thorton & Lucas 2011). Palveluntuottajien ja avainhenkilöiden on mietittävä uudelleen sitä roolia, mikä heillä on palvelujen käyttäjien toipumisen tukijoina ja minkälaisia välttämättömiä taitoja ja osaamista se heiltä edellyttää (Vanderplasschen et al 2013). Irti Huumeista ry kehittää nykyaikaisia, toipumista edistäviä työtapoja.

9. MENESTYSTEKIJÄMME

- Monipuolinen, valtakunnallinen, matalan kynnyksen toiminta ja palvelut.
- Vahva imago auttajana, asiantuntijana ja edunvalvojana.
- Tehokas, näkyvä ja ammatillisesti vahva järjestö.
- Vapaaehtoistoiminta ja osallisuus.

